

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	4.Kf.700.013/2024/8.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	dr. Gonda Gáspár kamarai jogtanácsos
Az alperes:	Nemzeti Média- és Hírközlési Hatóság Médiatanácsa (alperes címe)
Az alperes képviselői:	Ügyvédi Iroda neve (alperesi képviselő címe, eljáró ügyvéd: dr. Trinn Gábor) és : dr. Geszti Gábor Mihály kamarai jogtanácsos
A per tárgya:	médiahatósági ügyben indult közigazgatási jogvita elbírálása
A fellebbezést benyújtó fél:	alperes (7. sorszám alatt)
A fellebbezéssel támadott határozat:	Fővárosi Törvényszék 105.K.702.999/2023/6. számú ítélete

Í t é l e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatja és a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 48.500 (negyvennyolcezer-ötszáz) forint együttes első- és másodfokú perköltséget.

Kötelezi a felperest, hogy a határozat jogerőre emelkedésétől számított 60 napon belül a Nemzeti Adó- és Vámhivatal 10032000-01070044-09060018 számú illetékbevételi számlájára fizessen meg 36.000 (harminchatezer) forint elsőfokú, és 48.000 (negyvennyolcezer) forint fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] A felperes a médiaszolgáltatásokról és a tömegkommunikációról szóló 2010. évi CLXXXV. törvény (a továbbiakban: Mttv.) 32. § (8) bekezdése alapján „A 28. Pride Közösségi Fesztivál hivatalos kampányfilmje” című, audiovizuális médiaszolgáltatásban közzétenni kívánt műsorszám (a továbbiakban: műsorszám) korhatár besorolását és minősítését kérte.

[2] A műsorszám elején az animált színekavalkádban két női alak tűnik fel, egyikük nagy színes fagyalt tetején ül, a másik neki letről integet. A fagyaltan ülő alak leugrik, majd a következő képsorokon az egyik alak görkorcsolyával, a másik gördeszkával útnak indul. Az elől haladó figura megfordul, kezét nyújtja a másik felé, aki a gördeszkát hátrahagyva az előbbi alakhoz lép.

Az animáció ezután egy házat szimbolizál, amelyben a két alak szembefordul egymással, homlokuk összeér, eltávolodnak egymástól, majd ismét összeérintik homlokukat, az egyik figura a szemét lehunyja, míg a másik a kezével a haját simogatja, majd átölelik egymást és mindketten becsukják a szemüket. Ezt követően hirtelen tömegben találják magukat, ahol a karakterek különböznek egymástól, ruházatuk színes, némelyikük kezében zászló van. A két női alak kibontakozik az ölelésből, körbenéznek, majd mosolyogva újra egymásra néznek, és megölelik egymást. E húsz másodperces képsor után rózsaszín háttéren előbb a következő szöveg jelenik meg: „Vegyél részt a Budapest Pride Közösségi Fesztiválon és a Felvonuláson!”, majd ez a felirat látható: „Vegyél részt a Budapest Pride Közösségi Fesztiválon 2023. június 16. – július 16. és a Felvonuláson 2023. július 15.!”. Végül zöld háttéren kék, illetve rózsaszín szöveggel az alábbiak olvashatók: „Budapest Pride” / „Vedd vissza a jövőd! Tegyél Te is az egyenlő társadalomért!” / „Készült a név2 Alapítvány megbízásából”. A műsorszám legvégén, a közepén látható szövegdoboz tetején újra megjelenik egy animált gördeszkás női alak.

[3] Az alperes a határozatszám számú határozatával megállapította, hogy a műsorszám nem minősül társadalmi célú reklámnak, és az V. kategóriának megfelelő jelzéssel 22 óra és 05 óra között tehető közzé. Indokolásában az Mttv. 32. § (4a), (8) bekezdéseire, 203. § 64. pontjára, valamint a „Médiatartalmak korhatár-besorolásnál irányadó szempontokra, az egyes műsorszámok közzététele előtt és közben alkalmazható jelzésekre, illetve a minősítés közzétételének módjára vonatkozó jogalkalmazás elvi szempontjai (egységes szerkezetben)” című dokumentumra (a továbbiakban: ajánlás) hivatkozott. Indokai szerint a műsorszám a homoszexualitást hangsúlyosan jeleníti meg, valójában azt népszerűsíti; a tartalma a 25. másodpercig a felirattal együtt a rendezvénnyel kapcsolatos propaganda is, mely alkalmas a gyermekek megfelelő fizikai, szellemi és erkölcsi fejlődésének kedvezőtlen befolyásolására, továbbá azért sem lehet társadalmi célú reklám, mert a rendezvény fesztivál része díjfizetés ellenében látogatható programokat is kínál. A korhatár-besorolás tekintetében az Mttv. 9. § (1), (4), (6), (9)-(10) bekezdéseire, továbbá az ajánlásra hivatkozott.

A kereset és a védírat

[4] A felperes keresetében elsődlegesen az alperes határozatának megváltoztatását, másodlagosan és harmadlagosan a megsemmisítését vagy hatályon kívül helyezését, és az alperes új eljárásra kötelezését kérte. Jogszabálysértésként az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. § (1) bekezdését és a 81. § (1) bekezdését, valamint az Mmtv. 203. § 64. pontját jelölte meg. Álláspontja szerint az alperes nem bizonyította, hogy a műsorszám reklámcélokat szolgál; az a homoszexualitást, a szexuális nemtől történő eltérést nem jeleníti meg. Vitatta, hogy a rendezvény a „közismerten a heteroszexuálistól eltérő irányultságú emberek egyik legfőbb eseménye és ünnepe”, valamint tényekkel való alátámasztottság hiányában a homoszexualitás hangsúlyos megjelenítésére, népszerűsítésére és a propagandára vonatkozó megállapításokat is. A műsorszám korhatári besorolása kapcsán kiemelte, hogy a műsorszám a homoszexualitást nem népszerűsíti, a rendezvény nem csak az névI közösség jogaiért, hanem a rasszizmus és a hátrányos megkülönböztetés ellen is szót emel; a műsorszám nem rendezte hierarchikus rendszerbe az egyes életmódokat, nem tartalmazta a népszerűsítés fogalmi elemeit; az alperes eljárása a kérelem tárgyát képező műsorszám vizsgálatán túlterjeszkedett.

[5] Az alperes védíratában a kereset elutasítását kérte. Hangsúlyozta, hogy a tényállást feltárta és az indokolási kötelezettségének is eleget tett. Álláspontja szerint a rendezvénynek bármely díjfizetés ellenében igénybe vehető programja üzleti érdekeltségű népszerűsítést eredményez.

Részletesen ismertette az Mttv. 9. § (6) bekezdés és a 32. § (4a) bekezdésének jogalkotói célját, valamint azt, hogy a műsorszámában megjelenő gesztusok akkor nem minősülnének korhatár-emelő tényezőkné, ha nem képeznék a fő témáját és nem lennének hangsúlyosak. A műsorszámában az ábrázolásmód tette indokolttá a magasabb besorolást, a homoszexualitást a két női figura gesztusai testesítik meg. A felperes nem igazolta, hogy a rendezvény általában az előítéletek és a kirekesztés ellen szól, ugyanis az általa jelölt cikk az névII közösségen belüli egyenlő bánásmódról szól.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[6] Az elsőfokú bíróság ítéletében a határozatot megsemmisítette és az alperest új eljárásra kötelezte. Megállapította, hogy az Ákr. 62. § (1) bekezdését és a 81. § (1) bekezdését megsértve nem indokolta, hogy a műsorszám üzleti érdekeltséget szolgál. Nem fejtette ki, hogy a rendezvényen való részvételre buzdítás szövegéből milyen kereskedelmi jelleg következik és egyetlen rendezvényen belüli díjköteles programot sem jelölt meg, holott az üzleti érdekeltség általánosán és az Mttv. 203. § 64. pontjának alkalmazásában is fogalmi szinten feltételezi a profitorientált kereskedelmi tevékenységet. Az alperes azt sem

bizonyította, hogy a műsorszám megrendelője a rendezvényt vagy annak bármely részét üzleti érdekből szervezte. Rögzítette, hogy a műsorszámot önmagában, az audiovizuális tartalom alapján értékelte, és nem az alperes által tett sommás képzetársításból kiindulva, mely szerint a rendezvény „közismerten a heteroszexualitástól eltérő irányultságú emberek egyik legfőbb eseménye és ünnepe”. A műsorszámban megjelenített stilizált női alakok gesztusaiban nincs olyan, amit ne tehetnének, illetve nem szoktak megtenni a nem homoszexuális emberek embertársaik iránt érzett szimpátiájuk kifejezéseként. A műsorszám képi- és hangzásvilága, szöveges tartalma sem fejez ki homoszexualitást; az alperes a döntését lényegében a rendezvény általa meghatározott jellemzőjére és annak propagálására alapította. A homoszexualitás megjelenítése akkor állapítható meg, ha a műsorszámban szükségszerűen olyan magatartásformák jelennek meg, amelyek a nem homoszexuális emberektől énidegenek, azonban ilyen eleme a műsorszámnak nem volt, így ennek hiányában azt nem is népszerűsítette. Rámutatott, hogy a homoszexualitást műsorszámban népszerűsíteni vagy úgy lehet, hogy az életforma vélt előnyeit a nem homoszexuális életformához hasonlítva mutatják be, vagy pedig a homoszexuális életformára kizárólagosan jellemző tulajdonságot szimbólumként, önmeghatározásként jelenítik meg. Ilyenek azonban a műsorszámban nem voltak, a zárásában leginkább kifejező „Vedd vissza a jövőd! Tegyé Te is az egyenlő társadalomért!” felhívást pedig – melyre a határozat jogi indokolása nem tér ki – a homoszexualitás népszerűsítéseként értelmezni nem lehet. A felperesnek nem kellett a rendezvény vonatkozásában általános kirekesztéssel szembe állnia, mert a kérelem nem a rendezvényre, hanem a műsorszámra vonatkozott. Az alperes határozata az Mttv. 9. § (6) bekezdésének sem felel meg, mert nem teljesül az a törvényi feltétel, hogy a műsorszám a homoszexualitást népszerűsíti. Tekintettel arra, hogy a figurák magatartása nem öncélú testi érintkezést, hanem a rendezvénynek a műsorszám zárásban feltüntetett célját fejezte ki, az az ajánlásban írtakkal sem áll ellentétben. A megismételt eljárásra rögzítette, hogy az alperes nincs elzárva a rendezvény üzleti érdeket tartalmazó vizsgálatától, azonban konkrétan meg kell jelölnie azokat a díjköteles eseményeket, amelyek a rendezvény üzleti alapon történő szerveződését és haszonszerzési célját bizonyítják, amennyiben nem voltak ilyen programok vagy azokat nem tudja bizonyítani, akkor a műsorszámot az Mttv. 203. § 64. pontja szerint üzleti érdekeltségre hivatkozva nem lehet kizárni a társadalmi reklámok közül, ahogyan az Mttv. 32. § (4a) bekezdése alapján a homoszexualitás megjelenítése, népszerűsítése miatt sem; ez esetben az Mttv. 203. § 64. pontjában foglalt többi törvényi feltétel vizsgálatával kell döntenie a kérelemről a minősítés tárgyában. A műsorszám korhatári besorolása során az Mttv. 9. § (6) bekezdése homoszexualitásra utalással nem hivatkozható.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[7] Az alperes a fellebbezésében elsődlegesen az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereseti kérelem elutasítását, másodlagosan annak hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra és új határozat hozatalára utasítását kérte. Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a bizonyítás eredményét, illetve a rendelkezésre álló bizonyítékokat okszerűen minősítette és a megállapított tényekből téves következtetést vont le, ezáltal az Mttv. 9. § (6) bekezdését, 32. § (4a) bekezdését, a 203. § 59. és 64. pontjait, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 78. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 279. § (1) bekezdését, 346. § (5) bekezdését, valamint a Kp. 78. § (2) bekezdését megsértette. A tényállás tisztázási és indokolási kötelezettségének eleget tett, a releváns tényállási elemek az

interneten bárki által hozzáférhető és köztudomásúak voltak, ezért ez utóbbiakra a Pp. 266. § (2) bekezdésére és az Ákr. 62. § (3) bekezdésére figyelemmel, továbbá az üzleti jelleg kapcsán sem kellett további bizonyítást lefolytatnia. Az elsőfokú bíróság tévesen helyezkedett arra az álláspontra, hogy a műsorszám kizárólag annak audiovizuális tartalma összképi megjelenése alapján vizsgálható, mert a műsorszám megrendelőjének személye, motivációja, azaz milyen ideológia elérése érdekében kíván szimpátiát, illetőleg tevőleges magatartást elérni, nem lett volna figyelmen kívül hagyható. A kampányfilmnél köztudomású, hogy minden képi elemnek üzenete van, amely nem függetleníthető a megrendelőtől, jelen esetben a név2 Alapítványtól és az általa promotált eseménytől, a Pride felvonulástól és rendezvényektől, mely szervezetről köztudomású, hogy név1I stb. személyek érdekképviselőjét folytató, ezen ideológia és ezen szexuális irányultságok elfogadottsága érdekében munkálkodó szervezet, melynek logója és szimbolikája a szivárványszínek meghatározott egymáshoz rendelése, zászlón stb. megjelenítése, továbbá ugyanez a szimbolikája a Pride Fesztiválnak és Felvonulásnak is. Bár az elsőfokú bíróság kihangsúlyozta, hogy a műsorszámnak csak a képi megjelenését vizsgálta, azonban önellentmondásba került, mert az ítéletének [2] bekezdésében nemcsak a műsorszám képi megjelenítését rögzítette, hanem annak szöveges részét is, így az audiovizuális tartalom nem szűkíthető le csupán a figurális ábrázolásra, hanem értelemszerűen együtt vizsgálandó a műsorszámban megjelenített szöveges részekkel. Ez pedig egyértelmű verbális és emocionális felhívást tartalmaz a Pride Fesztiválon és Felvonuláson való részvételre a programok igénybevételére meghatározott egy hónapos intervallumban, és megint csak a szivárvány egy színébe ágyazva rögzíti, hogy „Budapest Pride” / „Vedd vissza a jövőd!” (készült a név2 Alapítvány megbízásából). Hangsúlyozta, hogy a műsorszám üzenetét összhatásában vizsgálta és nem a rendezvényt minősítette. Az elsőfokú bíróság nem tulajdonított jelentőséget a képi megjelenítés stílárís jegyeinek sem, mert nem vette figyelembe, hogy a műsorszámban a személyek és a tárgyak azokat a szivárványszíneket hordozzák, melyek a név2 Alapítvány logójában, honlapján, illetve a Budapest Pride Közösségi Fesztivál és Felvonulás logójában is szerepelnek. A szivárványszínek a mai társadalmi viszonyok között együttes megjelenésük vagy az erre való utalás kapcsán egyértelműen társíthatóak az név1I-szervezetekhez, a szexuális identitásukat e körben meghatározó személyekhez és azok különböző megjelenési formáihoz. A Pride és a név2 Alapítvány megrendelésére készült műsorszám által megjelenített szimbolika és ezeknek a szervezeteknek az összekapcsolódása, valamint a szivárványszínek szemantikája köztudomású, mely tény a Pp. 266. § (2) bekezdése és az Ákr. 62. § (3) bekezdése alapján nem kell bizonyítani. Következésképpen alaptalan az elsőfokú ítéletnek az a megállapítása, hogy a műsorszám tekintetében sem a homoszexualitás megjelenítését, sem pedig annak népszerűsítését nem igazolta. A műsorszám egészében való értékeléséből, képi és szöveges tartalmából egyértelműen, ráadásul központi elemként megállapítható az név1I – és inkluzíve a homoszexualitás – megjelenítése. Az Mttv. 32. § (4a) bekezdése és 9. § (6) bekezdése a jelen jogvita szempontjából a homoszexualitás népszerűsítését rögzíti, ezért ennek az értelmezését kellett elvégezni.

Az elsőfokú bíróság az ítéletében pusztán deklarálta, hogy a műsorszám nem tartalmazott homoszexualitást ábrázoló képi megjelenítést és azt nem is népszerűsítette, de nem ezt a megállapítását vezette le, erre vonatkozóan az ítélete indokolást nem tartalmazott. Téves az az elsőfokú ítéleti következtetés, hogy az a fajta, azonos nemű személyek által bemutatott szeretetnyilvánítás, amit a műsorszám megjelenít, teljesen szokványos és elfogadott lenne a társadalomban. A köznapi életben az emberek többségének gondolkodásában inkább az tapasztalható, hogy az ilyen képek láttán az azonos neműek iránti szexuális vonzalom jelenik meg, nem pedig egy egyszerű, szokványos szimpátia vagy szeretet kifejezése. Téves és megalapozatlan az elsőfokú ítélet [22] bekezdésében írt okfejtés is, valamint a jogszabályi rendelkezésekből nem következik az az ítéleti megállapítás, miszerint „A homoszexualitás

megjelenítése ezzel ellentétben akkor állapítható meg, ha a műsorszámban szükségszerűen olyan magatartásformák jelennek meg, amelyek a nem homoszexuális emberektől énidegenek”. Alaptalanul állapította meg az elsőfokú bíróság azt is, hogy a műsorszám az általános kirekesztés, rasszizmusellenesség és a társadalmi egyenlőtlenségek megszüntetését célozta, mert ezekre vonatkozóan nem tartalmazott semmiféle képi szimbolikát vagy más megjelenítést (pl. logót, eltérő bőrszínű embereket), illetve szöveges betétet sem, hanem az név¹¹ mozgalom színvilágához igazodott. Tévesen állapította meg az elsőfokú bíróság, hogy a műsorszám nem tartalmazott reklámelemeket. A Mttv. 203. § 59. pontja szerint a reklám nem csupán valamilyen szolgáltatás vagy egyéb dolog igénybevételének előmozdítására irányul, hanem az érintett „vállalkozás” neve, megjelölése, tevékenysége népszerűsítésére, logója ismertségének növelésére is. Mindez megjelent a műsorszámban is, mert a promotált rendezvényeken való részvétellel, felvonulásra díj ellenében vagy anélkül igénybe veendő programok látogatására hívott fel, egyúttal nyilvánvalóan népszerűsítve a Pride felvonulást és rendezvényeket, továbbá a megrendelő nevét, logóját stb. Az Mttv. 203. § 64. pontja szerinti fogalommeghatározásból az üzleti érdekeltség nem állapítható meg arra figyelemmel, hogy üzletinek csak az tekinthető, ami profitorientált. Az üzleti érdekeltség fogalmát részletezve hangsúlyozta, hogy akár egyetlenegy díjfizetéses program is üzleti érdekeltséget feltételez, ami nem feltétlenül a primer nyereségszerzést jelenti.

[8] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte. Előadta, hogy az elsőfokú bíróság helyesen járt el, amikor a határozat tartalmi elemeit és a műsorszám elemeit vette górcső alá. Megjegyezte, hogy a 22/2023. (I. 17.) számú határozattal kapcsolatos eljárásban a kifogásolt jelenet fikтивitását szereplői szerződéssel kívánta bizonyítani, azonban az alperes azt arra hivatkozva nem vette figyelembe, hogy a vizsgálat tárgyát csak a sugárzásra került tartalom képezheti. Az alperes a bizonyítási eszközöket következtetlően határozza meg, egymásnak ellentmondó döntéseket hoz olyan műsorszámok esetében, amelyek a gyermekekre nézve a jogalkotó szerint azzal a veszéllyel járnak, hogy hirtelen homoszexuálissá válnak, vagy esetleg nemátalakító műtétet végeztenek magukon. E körben az alperes 2024. február 2. napján név³ és párja videó kapcsán kiadott sajtóközleményére hivatkozott. Megjegyezte, hogy sem a határozatban, sem az alperes által az elsőfokú eljárásban előadottakban nem szerepelt a színekódokról előadott álláspont, ezért az már a másodfokú eljárásban nem volt hivatkozható. A köztudomású tények körében előadott alperesi érvelés is alátámasztja, hogy a műsorszám által gerjeszteni kívánt társadalmi párbeszédre szükség van. A Pride mozgalom a fellebbezés 5. oldal második bekezdésében hivatkozott gondolkodás megváltoztatására törekszik, amely jogát Magyarországon az Alaptörvénybe foglalt szólásszabadság intézménye biztosítja. A reklám kapcsán is helyes következtetésre jutott az elsőfokú bíróság, mert a műsorszám megrendelője nem egy profitorientált gazdasági társaság, vállalkozás, hanem egy civil szervezet. Az alperesnek – amennyiben a műsorszámot reklámként kívánta azonosítani – mind a szervező, mind az esemény nonprofit jellegével kapcsolatban bizonyítási eljárást kellett volna lefolytatnia.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[9] Az alperes fellebbezése alapos.

[10] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú ítéletet a Kp. 108.§ (1) bekezdése alapján, a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között vizsgálta felül. A felek az elsőfokú bíróság által megállapított tényállást nem vitatták, így azt az ítéltábla a másodfokú eljárás során is irányadónak tekintette.

[11] Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú ítéletnek a bizonyítékok és a feltárt tényállás értékelése, és ezzel összefüggésben az Mttv. vonatkozó rendelkezései értelmezésének jogszabálysértő voltát egyrészt a műsorszám üzleti érdekeltségtől való mentessége, másrészt a homoszexualitás megjelenítése és népszerűsítése vonatkozásában állította.

[12] A másodfokú bíróságnak a fellebbezés keretei között azt kellett vizsgálnia, hogy a műsorszám az Mttv. 203. § 64. pontja értelmében társadalmi célú reklámnak minősül-e, illetve az az Mttv. 32.§ (4a) bekezdésében meghatározott tiltó szabály tárgyi hatálya alá nem esik-e, így az a klasszifikáció során – függetlenül attól, hogy az az Mttv. 203. § 64. pontja szerinti fogalom meghatározásnak megfelel-e vagy sem – kizárólag az V. korhatári kategóriába sorolható.

[13] Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a foglommeghatározás egyik meghatározó eleme, az üzleti érdekeltségtől való mentesség (kereskedelmi reklámcél) a határozatban nem került megfelelően alátámasztásra. Az ítéltábla e körben az elsőfokú bíróság megállapításával egyetértett, az ott kifejtetteket megismételni nem kívánja. Kiemeli, hogy a felperes a műsorszám Mttv. 203. § 64. pontja szerinti társadalmi célú reklámként történő osztályozását kérte, melynek feltétele, hogy politikai reklámnak ne minősüljön, üzleti érdekeltséget ne tartalmazzon, reklámcélokat ne szolgáljon és közérdekű cél elérése érdekében hordozzon üzenetet. E konjunktív felsorolásából az következik, hogy bármely feltétel hiányában a műsorszám társadalmi célú reklámnak nem tekinthető. A felsorolásból a reklámcéloktól való mentesség kizárólag a kereskedelmi reklámcélra vonatkozhat, hiszen maga a társadalmi célú reklám is a reklám fogalmkörébe tartozik, ezáltal fogalmilag kizárt, hogy az ne a jogszabályi megfogalmazás szerinti reklámcélt szolgáljon. A műsorszám szövegéből, képi megjelenítéséből semmiféle kereskedelmi jellegre következtetni nem lehet. Az alperes a határozatában olyan programot nem jelölt meg, melyből konkrét üzleti érdekeltség valószínűsíthető lenne, ezzel kapcsolatban tényállás felderítést nem végzett, ezért az elsőfokú bíróság jogszerűen mutatott rá, hogy a határozat nem felel meg az Ákr. 62. § (1) és 81. § (1) bekezdésében foglaltaknak.

[14] Az alperesi határozat a további konjunktív feltételek közül az elérendő közérdekű céllal kapcsolatban megállapítást nem tartalmaz, e körben az hiányosnak tekintendő, és annak meglétét az elsőfokú bíróság helytállóan nem vizsgálta. A műsorszámban ugyan megjelenik az a szöveges üzenet, hogy „Tégy Te is az egyenlő társadalomért”, ami értelmezhető közérdekű célként, azonban ez az üzenet a műsorszám elemeiben – a két női főszereplő cselekményében, érzelmi kapcsolatának ábrázolásában – semmilyen formában nem jelenik meg. A műsorszámból önmagában az elérendő közérdekű cél nem állapítható meg. Ezen

feltétel vizsgálatának hiányában abban a kérdésben, hogy a műsorszám megfelel-e az Mttv. 203. § 64. pontja szerinti társadalmi célú reklámnak, állást foglalni nem lehetett. E körben a ténymegállapításon túl a másodfokú bíróság – a felülvizsgálat korlátaira tekintettel – érdemi megállapítást nem tehetett.

[15] A fellebbezés elsősorban a műsorszámnak az Mttv. 32. § (4a) bekezdésének tiltó rendelkezésébe ütközését, és ezáltal a 9. § (6) bekezdése szerinti minősítés megállapíthatóságát sérelmezte. E vonatkozásban a másodfokú bíróság azt vizsgálta, hogy a műsorszám az Mttv. 32. § (4a) bekezdésében meghatározott rendelkezés tárgyi hatálya alá esik-e, azaz abból megállapítható-e a homoszexualitás megjelenítése vagy népszerűsítése. Az elsőfokú bíróság a tiltó rendelkezésbe ütközés vizsgálata során kizárólag a műsorszámot és annak audiovizuális tartalmát értékelte, a műsorszám által népszerűsítendő rendezvényt, a rendezvényhez kapcsolódó társadalmi értékítéletet, megítélést figyelmen kívül hagyta. Kizárólag a műsorszám audiovizuális tartalmából vonta le azt a következtetést, hogy az a homoszexualitást nem jeleníti meg, abban olyan magatartásforma nem kerül bemutatásra, mely a nem homoszexuális emberektől énidegen volna.

[16] A másodfokú bíróság az Mttv. 32. § (4a) bekezdésével kapcsolatban az alábbiakra mutat rá. A hivatkozott jogszabályhely együttesen tilalmazza a homoszexualitás megjelenítését és annak népszerűsítését. A két meghatározás nem azonos fogalomkört takar, de bármelyik fennállása esetén a tiltó rendelkezést alkalmazni kell. A megjelenítés kapcsán valóban a műsorszám audiovizuális tartalmából kell kiindulni, ugyanakkor az elsőfokú bíróság által e körben megállapítottakkal a másodfokú bíróság nem értett egyet. Nem vitásan a cselekmény középpontjában a két animált női szereplő található. A műsorszám 00:10 és 00:14 közötti részletében a női alakok érzelmi és testi közeledéséből, az ábrázolt gesztusokból kétséget kizáróan következtetni lehet arra, hogy a szereplők között a barátságon vagy hétköznapi érintkezésen túlmutató érzelmi kötelék van, kontaktusuk a szokványos kapcsolattól eltérő. Az elsőfokú bíróság ezen kapcsolat ábrázolása vonatkozásában ugyan utal arra, hogy az nem tekinthető olyannak, amely a nem homoszexuális emberektől énidegen lenne, azonban ez a magatartásforma legfeljebb, de ott sem tipikusan – figyelembe véve a társadalmi normákat és szokásokat – leginkább a közeli családi viszonyban lévő nem homoszexuális személyeknél képzelhető el. A műsorszámban olyan utalás nincs, hogy a női szereplők között a bensőséges érzelmi, testi kapcsolaton túl egyéb kapcsolat is fennállna. Ebből következőleg a külső szemlélő számára kétségtelenül olyan benyomást kelt, mintha a két – egymással egyébként rokonsági és ebből fakadó érzelmi kapcsolatban nem lévő – női személy egymással bensőséges érzelmi és testi kapcsolatban állna. Ahhoz, hogy a műsorszám a tiltó rendelkezés hatálya alá essen, nem szükséges a homoszexuális aktus direkt ábrázolása, a jogszabály nem is közvetlenül az aktus ábrázolását tiltja. Elegendő, ha a homoszexualitás egyértelmű képi utalás formájában megjelenik, ahhoz a homoszexualitásra utaló kétséget kizáró képzettársítás kapcsolható. Jelen esetben a műsorszám fent megjelölt időtartamában ez a képi megjelenítés a másodfokú bíróság megállapítása szerint egyértelműen tetten érhető volt, azaz a műsorszám az Mttv. 32. § (4a) bekezdésének tárgyi hatálya alá vonható.

[17] A képi megjelenítés kapcsán a másodfokú bíróság kiemeli, hogy az Mttv. 32. § (4a) bekezdésének a célja a gyermekek megfelelő fizikai, szellemi és erkölcsi fejlődésének a biztosítása. Azaz a jogszabály által védendő jogtárgy a gyermek, és az ő fizikai, szellemi,

erkölcsi fejlődése. Gyermekek az a személy minősül, aki a 18. életévét még nem töltötte be, kivéve, ha a reá alkalmazandó jogszabályok értelmében nagykorúságát már korábban eléri. A védendő jogtárgy nem tekinthető homogénnek a testi szellemi, erkölcsi vagy szexuális fejlettség tekintetében, azonban figyelemmel arra, hogy a jogszabály a gyermekkorúakat egységesen kezeli, a tiltó rendelkezés vonatkozásában valamennyi korosztály védelmét biztosítani szükséges. Az Mttv. 32. § (4a) bekezdésének alkalmazása szempontjából egy csoport (18 éven aluli személyek) létezik, ezért a tiltó rendelkezésnek a csoport valamennyi tagjára érvényesnek kell lennie. Megfordítva, ha a csoport bármely tagja vonatkozásában – így akár a fiatal felnőttek tekintetében is – a homoszexualitás megjelenítése felismerhető, a tiltó rendelkezést alkalmazni kell.

E körben pedig a másodfokú bíróság kétséget kizáróan arra a következtetésre jutott, hogy a fiatal felnőtt korosztály – figyelemmel a társadalmi, erkölcsi, szexuális fejlettségük fokára – a műsorszám képi megjelenítéshez a [16] bekezdésben már kifejtett homoszexuális tartalmat társíthat, akként értelmezheti. E körben utal a másodfokú bíróság arra is, hogy a gyermekek védelme körében zéró toleranciának kell érvényesülnie. Ebből következőleg, ha esetlegesen kétség is merül fel a műsorszám képi megjelenítésével kapcsolatban, nem a megengedő, hanem éppenséggel a szigorú, megszorító jogalkalmazás az indokolt, melynek megítélése során nem az átlag néző, hanem a védendő kiskorúak szempontjait, életkori sajátosságait kell figyelembe venni.

[18] A képi megjelenítésen túl az Mttv. 32. § (4a) bekezdésében meghatározott másik tilalmazott kategória a homoszexualitás népszerűsítése. A műsorszám egy társadalmi eseményen való részvételre buzdít, ezért nem mellőzhető e rendezvénynek a megítélése azon kérdés eldöntése szempontjából, hogy a műsorszám népszerűsíteni kívánja-e a homoszexualitást vagy sem. Az elsőfokú bíróság a határozat jogszerűsége kapcsán ezen körülmény vizsgálatát az értékelés köréből tévesen zárta ki. A társadalmi, politikai vagy kereskedelmi reklámnak nem csupán az a célja, hogy az audiovizuális tartalommal valamit megjelenítsen, hanem a nézőből célzott és kívánt hatást váltson ki. Jelen esetben ez a hatáskiváltási cél a Pride fesztiválon való részvétel. Köztudomású, hogy a Pride fesztivál a hagyományos szexuális életformától eltérő szexuális beállítottságnak, így a homoszexualitásnak – többek között – a társadalmi elfogadottságát, megismertetését, népszerűsítését célozza. Az alperes fellebbezésében helytállóan hivatkozott arra, hogy a műsorszámában is megjelenő név² Alapítvány, mint megrendelő, valamint a Pride mozgalom a honlapjuk meghatározása szerint „egy feminista és anti-rasszista szemlélettel működő leszbikus, meleg, biszexuális, transznemű és queer (név¹) szervezet”, melynek elsődleges célja „a magyarországi név¹-közösség építése, bemutatása és láthatóságának elősegítése.” A fenti meghatározás alapján pedig a Pride fesztivál és azon való részvételre felhívó műsorszám az Mttv. 32. § (4a) bekezdése szerinti homoszexualitást népszerűsítő tartalomnak minősül. A népszerűsítés – ellentétben az elsőfokú bíróság által írtakkal – nem csupán azt jelenti, hogy a műsorszám a homoszexuális életformát a nem homoszexuálishoz képest vonzóbbá teszi, annak előnyeit kiemeli, hanem azáltal is megvalósul, hogy olyan társadalmi eseményen való részvételre buzdít, melynek köztudottan egyik meghatározó eleme a homoszexualitás megjelenítése.

[19] A felperes hivatkozásával szemben a per tárgyát nem az névli közösség jogfosztottsága és az őket ért joghátrányok megítélése képezte, hanem az, hogy a bemutatni kívánt műsorszám az Mttv. tiltó rendelkezésének hatálya alá esik-e. A felperes ezzel kapcsolatban előadott hivatkozásait ezért a másodfokú bíróság nem tudta figyelembe venni. E körben utal a másodfokú bíróság arra is, hogy nem abban a kérdésben kellett dönten, hogy a műsorszám közzétehető-e vagy sem, hanem hogy az milyen kategóriába sorolva mutatható be. Ugyan a tiltó rendelkezés beiktatásának a célja a kiskorúak fizikai, szellemi és erkölcsi fejlődésének a biztosítása volt; a rendelkezés alkalmazása szempontjából nem ezt, hanem kizárólag a műsorszámnak a homoszexualitást megjelenítő, népszerűsítő voltát kellett megítélni. Így annak sem volt jelentősége, hogy a felperes állítása szerint a televízióban láttak nem befolyásolják az egyes személyek szexuális irányultságát, mivel, ha a homoszexualitás központi elemként megjelenik a műsorszámban, azt az Mttv. 32.§ (4a) bekezdése szerint csak V. kategóriába lehet sorolni. A felperes azon hivatkozása, hogy a műsorszám, és ennek kapcsán a Pride fesztivál nem csak az névli közösség jogaiért, hanem a rasszizmus és a hátrányos megkülönböztetés ellen is szót emel, a korhatári besorolás vonatkozásában szintén nem bírt jelentőséggel, mivel a felperes által sem vitatottan a rendezvényen a homoszexualitás hangsúlyosan megjelenik. A klasszifikáció során csak ezt a tény volt figyelembe vehető.

[20] A másodfokú bíróság nem tartotta megalapozottnak az alperesnek a műsorszám színvilágával, azok jelentőségével kapcsolatban megfogalmazott érvelését, mivel azokra sem a határozatában, sem az elsőfokú eljárásban nem hivatkozott.

[21] A másodfokú bíróság összességében azt állapította meg, hogy az alperes határozata a társadalmi reklám feltételeinek vizsgálata (kereskedelmi jelleg és közérdekű cél vizsgálata tekintetében) hiányos, azonban ez a döntés érdemét, így jogszerűségét nem befolyásolta, mivel az Mttv. 203.§ 64. pontkában meghatározott feltételek fennállása esetén sem tekinthető a műsorszám társadalmi célú reklámnak, ha az az Mttv. 32. § (4a) bekezdése szerinti tiltó rendelkezésbe ütközik. Mivel az Mttv. 32. § (4a) bekezdése szerinti tiltó rendelkezés alkalmazhatósága a műsorszám kapcsán megállapítható volt, az alperes jogszerűen rendelkezett a műsorszámnak az Mttv. 9. § (6) bekezdése szerinti V. kategóriába sorolhatóságáról.

[22] A fentebb kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 109. § (2) bekezdése alapján megváltoztatta és a felperes keresetét elutasította.

[23] Az ítéltábla a Kp. 99. § (3) bekezdése értelmében a 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 83. § (1) bekezdése alapján kötelezte a pervesztes felperest az alperesnek az első- és másodfokú eljárásban felmerült perköltségének megfizetésére, amelynek mértékét a Pp. 81. § (1)-(2) és (5) bekezdéseire, 82. § (3) bekezdésére, valamint a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi költségekről szóló 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3) bekezdésére figyelemmel az elsőfokú eljárásban – a költségjegyzékben felszámítottak is értékelve – 3 munkaóra, a másodfokú eljárásban 2 munkaóra alapján állapította meg. A

felszámított összeget az ügy bonyolultságára, az első-és másodfokú peres eljárásban benyújtott iratok elkészítésének munka- és időigényére, valamint az elsőfokú és a fellebbezési tárgyalás időtartamára tekintettel a kifejtett jogi tevékenységgel arányban állónak találta.

[24] Az elsőfokú ítélet megváltoztatása és a kereset elutasítása folytán az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 62. § (1) bekezdés h) pontjában biztosított tárgyi illetékfeljegyzési jog folytán le nem rótt kereseti és fellebbezési illeték viselésére a másodfokú bíróság a peresztes felperest a Kp. 99. § (3) bekezdése és 35. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Pp. 101. § (1) és 102. § (1) bekezdései alapján kötelezte. Az illeték alapját az Itv. 45/A. § (2) bekezdése alapján alkalmazandó 39. § (3) bekezdés b) és c) pontjai, mértékét az elsőfokú eljárásban a 42. § (1) bekezdés a) pontja, a másodfokú eljárásban a 46. § (1) bekezdése alapján állapította meg. A fizetendő illeték az Itv. 78. § (4) bekezdése alapján a határozat jogerőre emelkedését követő 60. napon válik esedékessé, figyelemmel a Pp. 358. § (2) bekezdésére is. Az illeték megfizetése során a közleményben fel kell tüntetni a Fővárosi Ítéltáblát, a bíróság ügyszámát és a fizetésre kötelezett adóazonosító számát [30/2017. (XII. 27.) IM rendelet 3. § (2) bekezdés c) pont]. Amennyiben a felhívásnak a megjelölt határidőben nem tesz eleget, az illeték behajtására és megfizetésére az Itv. és az adóigazgatási eljárásokra irányadó jogszabályok rendelkezéseit kell alkalmazni.

[25] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2024. február 27.

dr. Kecskés Zsófia s.k. dr. Szeles Balázs György s.k. dr. Kincsesné dr. Szalai Kornélia
s.k.

a tanács elnöke

előadó bíró

bíró